

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1595. usque ad annum 1600

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1773

VD18 90118677

§. 45. Francisci Gomari vita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67263)

Sæcul. XVI.
A.C. 1600.

pressus, necnon iniquos hostium suorum ausus pertæsus ex animi mærore anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nono, ætatis suæ quadragesimo nono die decima nona Octobris vitam finivit, relictis post se innumeris sectæ suæ Discipulis. Scripsit hic Vir præcipue tractatum de primariis Religionis articulis, analysin capituli noni ad Romanos, amicam collationem cum Francisco Junio, Examen thesium Gomari, necnon libri Perkinsiani præter tractatum de prædestinationis modo, & ordine, necnon de amplitudine divinæ gratiæ: insuper exstant etiam nonnullæ orationes, & insigniores aliquot tractatus de diversis argumentis unacum epistola ad Hyppolitum a Collibus. Porro Petrus Bertius in oratione Arminii operibus præfixa ipsius vitam descripsit. Ceterum Arminius accusatur, quod Christophoro Ostorodo Sociniano, & Vaivodovio eadem hæresi infecto favorit, ac Socinianorum libros clam in Belgium invehiri curarit, eosque suis affectis distribuierit.

§. XLIV.

Francisci Gomari vita.

*Iselin. &
Menck. lit. &
Weisman.*

Alter novæ litis Author, ac præcipuus Arminii adversarius erat Franciscus Gomarus, qui anno Nativitatis Domini

tom. 2. p. 357.

Sæcul. XVI,
A. C. 1600.

Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo tertio die trigesima Januarii Brugæ natus a Francisco, & Joanna Moermanna Parentibus suis, qui relicta vera fide Calvinii erroribus liberius adhæfuri in Palatinatum secesserant, ejusdem sectæ venenum ab incunabilis hauserat, atque in patria humanioribus literis excultus, postea Argentinam mittebatur, ubi per integrum triennium Joanne Sturmio Præceptore usus Neostadium, quo reformati Professores Heidelbergenses affugerant, studia sua profecturus venit: inde vero circa annum Domini millesimum quingentesimum octogesimum quartum in Angliam profectus Oxonii Joannem Raynoldum, & Cantabrigiæ Guilielmum Whitakerum Magistros habuit, ibidem mense Julio anno a partu Virginis millesimo quingentesimo octogesimo quarto prima Doctoratus laurea honoratus: cum autem post Ludovici Electoris Palatini obitum Academia Heidelbergensis restauraretur, ibi per biennium studiis vacans, ac Doctoratus honore auctus anno reparatæ salutis millesimo quingentesimo octogesimo septimo Francofordiæ Præco, & anno millesimo quingentesimo nonagesimo quarto Lugduni Batavorum Professor Theologiæ renuntiabatur, ubi circa annum Domini millesimum sex-

Sæcul. XVI. centesimum tertium cum Arminio a-
A.C. 1600. crem habebat disceptationem, ac pro-
 pter nimiam suam vehementiam non
 modo adversariorum, sed etiam ipso-
 rum Protestantium sibi alias addictorum
 invidiam in se concitabat; ex ipsis e-
 nim *Epistolis*, ut vocat, *remonstran-*
tium satis elucet turbidum hujus viri in-
 genium, atque inplacabile in Armi-
 nium, & Remonstrantes odium, unde i-
 pse Bælius, etsi sit Scriptor Calvinista,
 fatetur, quod calor disputationis adversus
 Arminium cum influentiis malignis amula-
 tionis professoriæ ad extrema Gomarum
 impulerit, illiusque iudicium turbarit: quan-
 tum vero ad modum, quem in dis-
 putatione adversus suos hostes in Dor-
 dracena Synodo tenebat, referunt non
 solum Remonstrantes, sed etiam Angli
 Doctores tum præsentis, quod *hic modus*
judicandi, & pertractandi hæc controversi-
as fuerit superbus, sectarius, præjudica-
tus, violentus, & carnalis. Insuper de
 eodem narratur, quod in eodem Conci-
 liabulo adversus Martinium tam impo-
 tenti furore debacchatus sit, ut detracta
 chiroteca eundem ad singulare certa-
 men provocarit, eoquod hic ejus opi-
 nioni acquiescere detrectarit, quæ ta-
 men agendi ratio haud incongrua fuit
 præfato Concilio, quod ipsimet Prote-
 stantes Ecclesiam malignantium, æter-
 num

Sæcul. XVI.
A.C.1600.

num Ecclesiarum Reformatarum pro-
brum, horrendum, atque detestandum,
infaustumque vindictæ studium appel-
litant: nihilominus sua, fuorumque po-
tentia prævalens Gomarus *supra-lapsa-*
riorum Belgii Fœderati Caput, ac Go-
maristarum Princeps audit, dum viven-
te adhuc Arminio tam privatim, quam
coram Fœderatis Hollandiæ Ordinibus
anno Christi millesimo sexcentesimo o-
ctavo, necnon sequenti anno in quin-
que conventibus summa acerbitate suam
doctrinam contra Adversarios suos pro-
pugnavit, nec tamen Arminium vince-
re poterat, quapropter interno livore, ac
tædio cruciatus, cum Conradum Vor-
stium defuncti Arminii loco ad Lugdu-
no - Batavinam Cathedram vocari per-
cepisset, anno post Christum natum mil-
lesimo sexcentesimo undecimo præfatæ
urbis Academiam reliquit, indeque
Metelloburgum Zeelandiæ urbem sece-
dens, ibidem Pastor, ac Theologiæ, &
linguæ hebraicæ, anno autem millesi-
mo sexcentesimo decimo quarto Sal-
muri, & tandem quarto post anno Grö-
ningæ Professor nominabatur. De-
mum anno Redemptionis nostræ mille-
simo sexcentesimo quadragesimo primo
die undecima Januarii anno ætatis suæ
septuagesimo quarto morte sublatus pe-
riit. Inter alia ingenii sui monumenta

Sæcul. XVI.
A. C. 1600.
posteris reliquit I. examen controver-
fiarum de genealogia Christi, II. inve-
stigationem originis Sabbati. III. Poe-
ticam hebraicam, sive commentarium
de Lyra Davidis: præcipue vero ab e-
jus affectis commendantur illius com-
mentarii, quibus novum Testamentum
dilucidasse dicitur: porro cuncta ejus
opera in unum volumen contracta Am-
stelodami anno supra millesimum
sexcentesimo quadragesimo quinto typis
excusa prodire.

§. XLVI.

*Continuati Arminianorum, & Go-
maristarum tumultus.*

Weism. l. 6.
Neuville
Hist. D' Hol-
lande. t. 2.
Synoda
Lexicon.
Polem. V.
Arminiani.
Hucusque mutua Arminium inter, &
Gomarum dissensio intra privata-
rum, acerbiorum licet, disputationum li-
mites coercebatur, postquam vero Ar-
minius Lugdunum Batavorum evocatus
erat, ipsius adventum præpedire quam-
plurimi toto studio nitebantur, qui o-
mnino Arminium exclusissent, nisi Joa-
nes Utenbogardus Pastor Hagienlis sua
auctoritate adversariorum insultus fre-
gisset: ex eo tamen temporis articulo
lis utrinque in apertas erumpebat flam-
mas, ac Gomaristæ Arminianos auda-
cia, & temeritate superantes, quosdam
sua factionis Viros ad Arminium depu-
tabant, qui partim ex lectionibus, par-
tim